

Ключові слова в тексті й абзаці. Види та засоби міжфразового зв'язку (повторення й узагальнення)

Вправа
«Пошук в інтернеті за ключовими словами»

Опис. До теми пропонуємо вправу «Пошук в інтернеті за ключовими словами», яка поглибить розуміння учнями поняття «ключові слова» й ознайомить їх зі спеціалізованим пошуком за ключовими словами в пошуковій системі «Гугл».

Учень має знати

- » істотні ознаки тексту,
- » його структурні особливості.

Учень має розуміти

- » спільне й відмінне між мікротемою й абзацом;
- » важливість ключових слів для пошуку.

Учень має вміти

- » виділяти ключові слова у тексті й тематичне речення в абзаці;
- » добирати синоніми слів для пошуку інформації;
- » визначати тему, основну думку тексту, виділяє ключові слова в тексті;
- » визначати засоби міжфразового зв'язку в тексті;

Вправа «Пошук в інтернеті за ключовими словами»

Мета

» ознайомити учнів з операторами пошуку в гуглі.

Уміння і навички з інфомедійної грамотності

» ефективний пошук інформації.

Що необхідно підготувати до уроку

» презентацію (на бажання).

Етап 1

НАГАДАЙТЕ. Щоб знайти певну інформацію в інтернеті, у пошуковий рядок браузера потрібно вводити ключові слова. У результаті користувач одержує список сайтів, де потенційно може бути потрібна інформація. Пошукові системи визнають сторінку релевантною, тобто такою, що відповідає запитам, якщо в конкретному тексті на сайті використано достатню кількість ключових слів.

ОЗНАЙОМТЕ учнів із терміном «seo-оптимізація» (search engine optimization). Це комплекс заходів, спрямованих на те, щоб пошукові системи поліпшували видавання сайту. Бажано, щоб сайт опинився в десятці сайтів, які ми бачимо першими у виданих пошуковиком результатах. **ЗАПИТАЙТЕ** учнів, як часто вони гортають далі другої чи третьої сторінки в гуглі, коли щось шукають (тобто далі 20–30-го сайту). Очевидно, нечасто, тому для кожного сайту важливо потрапляти на перші позиції, щоб його відвідуваність збільшувалася.

Етап 2

Заздалегідь **ВИБЕРІТЬ** тему, з якою учням буде цікаво працювати (наприклад Олімпійські ігри, штучний інтелект тощо).

Попросіть учнів дістати телефони та перевірити зв'язок з інтернетом, потім — зайти в гугл. Нижче подано приклад роботи з темою про штучний інтелект.

СКАЖІТЬ. Уявімо, що нам потрібно знайти інформацію про штучний інтелект. Якщо введемо це словосполучення в

пошук, одержимо багато різних результатів: і визначення, і новини. Тому, щоб звузити пошук, можна шукати на сайті певної установи чи організації. Цікаво, що про штучний інтелект думає Кабінет міністрів України? Є два способи з'ясувати це. Один із них — зайти на сайт Кабміну і спробувати знайти інформацію через їхній внутрішній пошуковик. Проте внутрішні шукачі на сайтах деколи працюють не зовсім коректно, тож краще послуговатися гуглом. Є секрет, як отримати релевантну інформацію саме з потрібного сайту.

Завдання 1: знайти інформацію про штучний інтелект (або будь-яку іншу тему, яку вибрали учні) на сайті Кабміну.

- Вводимо в пошуковий рядок словосполучення «штучний інтелект». Тоді додаємо **site:kmu.gov.ua**. Тобто у пошуковому рядку розміщуємо такий запит: **штучний інтелект site:kmu.gov.ua**.
- Зверніть увагу, що після слова site потрібно обов'язково поставити двокрапку, а також не ставити пробілів.

Пошукова система видала всі згадки про штучний інтелект, які є на сайті Кабміну.

ПІДСУМУЙТЕ. Так ми можемо шукати інформацію на будь-якому сайті. Вводимо пошуковий запит, тоді пишемо слово site, ставимо двокрапку і вводимо доменне ім'я сайту.

ЗАПРОПОНУЙТЕ учням повторити пошук, але вже на сайті Міністерства освіти і науки України (**штучний інтелект site:mon.gov.ua**).

Пошук в інтернеті за ключовими словами

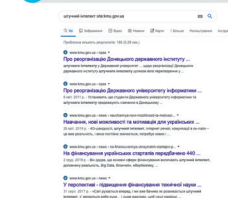

Завдання

Знайдіть інформацію про штучний інтелект на сайті Кабміну

штучний інтелект site:kmu.gov.ua

ВАЖЛИВО. Доменні імена, які мають закінчення gov.ua, належать уряду України. Усі доменні імена із ua — українські, pl — польські, eu — Європейського Союзу, us — США.

СКАЖІТЬ. Таким способом можна шукати інформацію не лише на державних сайтах, а й на регіональних чи зареєстрованих із доменним іменем іншої країни. Наприклад, у запиті «штучний інтелект site:eu» eu вказує на приналежність сайтів Європейському Союзу.

ЗАПИТАЙТЕ учнів, чи буде, на їхню думку, інформація за пошуковим запитом «штучний інтелект» у цій зоні доменних імен. (Так, буде. Адже багато українськомовних сайтів мають реєстрацію в ЕС, а також ведуться кількома мовами.)

Завдання 2: знайти презентацію про штучний інтелект.

СКАЖІТЬ. Ми вже знаємо, що в пошуковий рядок потрібно ввести ключові слова — «штучний інтелект». А що робити, якщо нам потрібна презентація на цю тему? Як ви гадаєте, який із цих операторів пошуку потрібно застосувати? (Див. слайд № 5.) Правильна відповідь — filetype, тобто тип файлу.

ЗАПИТАЙТЕ учнів, у яких форматах ми зазвичай зберігаємо презентації. (Відповіді: ppt, pptx, pdf, key.)

ОБ'ЄДНАЙТЕ учнів у групи і попросіть знайти різні

Завдання 3: прибрати зайве.

ЗАПИТАЙТЕ. Чи часто трапляється таке, що пошукова система видає один і той же сайт постійно, а вам якраз цей сайт не потрібен? Наприклад, російськомовний або вже згаданий сайт Кабміну. Що робити, щоб пошукова система видавала інформацію з усіх сайтів, окрім цих?

СКАЖІТЬ. Гугл розуміє ключові слова і ключові знаки. Наприклад, знак мінус (-) означає, що на цьому сайті шукати інформацію не треба.

Тому ми вводимо ключові слова «штучний інтелект» (або «олімпійські ігри» тощо), додаємо мінус і вже знайоме нам

СКАЖІТЬ. Отже, ми з вами скористалися пошуковими операторами — спеціальними символами, які додають до пошукового запиту, щоб уточнити його. Їх існує велика кількість.

ЗАПРОПОНУЙТЕ учням опрацювати один зі знайдених на сайтах матеріал про штучний інтелект. **ЗАПИТАЙТЕ**, які ознаки вказують, що цей набір речень текстом (наявність теми й основної думки, наявність двох та більше речень, пов'язаність речень за змістом, граматичний зв'язок між реченнями, послідовність та завершеність викладу тощо). Визначте кількість мікротем у тексті. Чи збігаються вони з абзацами? **ЗАПРОПОНУЙТЕ** учням назвати тематичне речення в кожному абзаці. **ПОПРОСИТЬ** учнів **ВИПИСАТИ** з тексту слова, що несуть основне смислове навантаження — ключові.

типи презентацій за тим же алгоритмом.

Для цього в пошуковий рядок потрібно ввести «**штучний інтелект filetype:ppt**».

Після того, як діти знайдуть необхідні файли, **СКАЖІТЬ**, що можна шукати файли кількох типів одночасно. Для цього їх необхідно розділити вертикальним слешем (/). Тобто в пошуковому рядку має бути такий запит: **штучний інтелект filetype:ppt | filetype:pptx | filetype:pdf**

site:ru. Тобто в пошуковому рядку має бути такий запит: **штучний інтелект - site:ru**

Розгляньмо іншу ситуацію. Якщо переважна більшість сайтів пояснює, що таке штучний інтелект, дає його визначення, а ми вже знаємо, що це, і хочемо дізнатися іншу інформацію. У такому разі після ключових слів ставимо мінус і пишемо ті слова, які пошукова система має прибрати з пошуку.

Наприклад: **штучний інтелект - що це**. Тоді пошукова система видає інші результати.

Оператор пошуку – спеціальний символ, який ми додаємо до пошукового запиту, аби уточнити його.

OR	cache:
AND	filetype:
-	site:
( )	related:
\$	intitle:
define:	

Як знайти у Google презентації про штучний інтелект?

Оператор пошуку –
Filetype

- ppt
- pptx
- pdf
- key

штучний інтелект filetype:ppt
штучний інтелект filetype:ppt | filetype:pptx | filetype:pdf

Що робити, щоб пошукова система шукала інформацію на усіх сайтах, за винятком одного-двох?

штучний інтелект -site:ru

